

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 24Sas/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100260
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominik Čipka
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2025:0824100260.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, v konaní pred sudcom JUDr. Dominikom Čipkom, v právnej veci žalobcu: A. B., C.: XX.XX.XXXX, trvale bytom: D. XX/XX, XXX XX E. proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom: 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3929-2/2024-BA zo dňa 22.02.2024, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e:

Administratívne konanie

1. Sociálna poisťovňa, pobočka Martin (ďalej len „prvostupňový orgán verejnej správy“) rozhodnutím č. 6237/2023-MT-DvN zo dňa 19.12.2023 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) rozhodla, že žalobca podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o sociálnom poistení“) a podľa čl. 61 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj len „Základné nariadenie“) nemá nárok na dávku v nezamestnanosti. Prvostupňový orgán verejnej správy po citovaní zákonných ustanovení - § 104 ods. 1 a § 104 ods. 6 Zákona o sociálnom poistení, čl. 61 ods. Základného nariadenia, čl. 61 ods. 2 Základného nariadenia, a čl. 65 ods. 5 písm. a) Základného nariadenia, čl. 30 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska u Európskej únie a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Dohoda o vystúpení“), čl. 31 Dohody o vystúpení, svoje rozhodnutie zdôvodnil nasledovne: žalobca bol prvostupňovým orgánom verejnej správy od 02.05.2023 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pričom žalobca si v ten istý deň uplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti, ktorá bola dňa 18.05.2023 doručená prvostupňovému orgánu verejnej správy. Podkladom na vydanie rozhodnutia boli údaje v informačnom systéme Sociálnej poisťovne, z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, potvrdenie kompetentnej inštitúcie príslušného štátu Spojené kráľovstvo. Prvostupňový orgán verejnej správy konštatoval, že v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t.j. v období od 02.05.2019 do 01.05.2023 žalobca na území Slovenskej republiky nepreukázal žiadne doby poistenia v nezamestnanosti no zároveň žalobca preukázal dobu poistenia v nezamestnanosti od 08.08.2016 do 18.04.2023 na území iného členského štátu Európskej únie, konkrétne v Spojenom kráľovstve. Na základe vykonaného dokazovania ohľadne zachovanie pracovných, rodinných, osobných a iných väzieb na Slovensku počas vykonávania zárobkovej činnosti na území iného členského štátu určil prvostupňový orgán verejnej správy, že žalobca nemá zachované centrum záujmov a bydlisko na Slovensku, pričom podľa čl. 61 a čl. 62 Základného nariadenia je potrebné považovať za štát bydliska žalobcu štát, ktorom vykonával zárobkovú činnosť. Vzhľadom na to, že žalobca bezprostredne pred uplatnením nároku na dávku v

nezamestnanosti neukončil dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte nebolo bydlisko žalobcu na území Slovenskej republiky, sa na žalobcu nevzťahuje čl. 65 ods. 2 a 5 Základného nariadenia a nie je možné použiť pravidlo sčítanie dôb poistenia v zmysle čl. 61 Základného nariadenia.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom uviedol, že prvostupňové rozhodnutie považuje za tendenčné voči jeho osobe, pretože jasne preukázal všetky potrebné papiere na uznanie dávky v nezamestnanosti. Na území Veľkej Británie mu nebolo umožnené požiadať o dávku v nezamestnanosti z dôvodu straty adresy bydliska na území tohto štátu pre demoláciu bytového domu, z ktorého sa musel vysťahovať. Za tendenčné považoval aj rozhodnutie ohľadom väzieb žalobcu k Slovenskej republike, pričom formulár je namierený proti občanom Slovenskej republiky zdržiavajúcim sa na území iného štátu. Žalobca tvrdí, že jasne preukázal silné väzby k Slovenskej republike, preukázateľne žije na území Slovenskej republiky so svojou partnerkou v nehnuteľnosti, ktorú vlastní, za ktorú spláca hypotéku. Na území Slovenskej republiky sa pravidelne vracal 12 až 18 krát ročne za rodinou a priateľmi, pričom argument prvostupňového orgánu verejnej správy, že nemá zdokladované cesty návratu na územie Slovenskej republiky považuje za tendenčný, pretože nemožno pri takej frekvencii ciest za toľké roky zdokladovať všetky cesty. Zároveň čestne prehlásil, že sa pravidelne vracal na území Slovenskej republiky počas jeho pracovného pobytu vo Veľkej Británii, pretože jasne preukázal, že na území Slovenskej republiky žijú jeho rodičia, sestra, brat, synovec, bratrance a priatelia, ku ktorým má silné väzby a preukázateľne sa nezdržiaval za celú dobu 2016 - 2023 na území Veľkej Británie.

3. O podanom odvolaní žalobcu rozhodol žalovaný rozhodnutím č. 3929-2/2024-BA zo dňa 22.02.2024 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) tak, že odvolanie žalobcu zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy. V napadnutom rozhodnutí žalovaný uviedol, že v prvostupňovom konaní o dávke v nezamestnanosti žalobca preukázal v posudzovanom období doby poistenia v nezamestnanosti na území iných členských štátov Európskej únie, na základe čoho prvostupňový orgán verejnej správy správne posudzoval, či je možné takéto doby zohľadniť na účel vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s článkom 61 Základného nariadenia. Podľa článku 61 ods. 2 Základného nariadenia je možné zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu Európskej únie, ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípade, že daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté v súlade so slovenskými právnymi predpismi. Výnimku z tohto pravidla predstavujú prípady uvedené v čl. 65 ods. 5 písm. a) Základného nariadenia, pričom ide o prípady, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba na území členského štátu Európskej únie zachovala bydlisko na území Slovenskej republiky. V konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti sa posudzuje zachovanie väzieb žalobcu na území Slovenskej republiky na základe celkového zhodnotenia všetkých zabezpečených dôkazov a dostupných informácií. Žalovaný uviedol jednotlivé kritériá, na základe ktorých došlo k celkovému posúdeniu centra záujmov žalobcu. Išlo o kritérium dĺžky a trvalosti prítomnosti na území dotknutých členských štátov; situáciu žalobcu vrátane povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy; rodinného stavu a rodinných väzieb žalobcu; bytovej situácie žalobcu, najmä toho, či je táto situácia stabilná; členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely. Na základe uvedených kritérií žalovaný vyhodnotil ako rozhodujúcu pracovnú situáciu žalobcu v Spojenom kráľovstve, keď sa žalobca opakovane a dlhodobo orientoval na prácu v zahraničí, kde bolo aj odvádzané poistné na sociálne poistenie. Žalovaný zároveň dodal, že žalobcova blízka osoba (exmanželka, teraz priateľka) sa spolu s ním zdržiavala na území Spojeného kráľovstva. Žalovaný sa pri posúdení uplatneného nároku riadil závermi Rozhodnutia Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009 o rozsahu pôsobnosti čl. 65 ods. 2 Základného nariadenia, podľa ktorého by nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu bydlisko mala rozšíriť oblasť uplatnenia čl. 65 Základného nariadenia tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie alebo samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. Žalovaný ďalej konštatoval, že v súlade s rozhodnutím Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009 bola celková dĺžka pobytu v zahraničí u žalobcu takmer 7 rokov, stabilita zamestnania na území Spojeného kráľovstva, primeraná bytová situácia, odvodová daňová povinnosť na území Spojeného kráľovstva vyhodnotenie silnejšie ako ostatné skutočnosti (rodina, deklarované návraty, vlastníctvo nehnuteľností, finančné produkty), ktoré žalobca uviedol ako väzby k Slovensku. Žalovaný

mal za preukázané, že počas výkonu zárobkovej činnosti v Spojenom kráľovstve sa žalobca v tomto čase dlhodobo zdržiaval, býval, trávil pracovný a mimopracovný čas, platil zákonné odvody a dane na území Spojeného kráľovstva, preto tieto skutočnosti preukazujú prenesenie a vytvorenie centra záujmov žalobcu počas posledného zamestnania práve na území Spojeného kráľovstva. Vzhľadom na uvedené žalovaný nepovažoval bydlisko žalobcu počas jeho posledného zamestnania v členskom štáte Európskej únie za zachované na území Slovenskej republiky. Keďže žalobca nebol bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie poistený v nezamestnanosti v zmysle slovenských právnych predpisov, nie je možné dobu poistenia v nezamestnanosti získanú na území Spojeného kráľovstva zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti súlade s čl. 61 Základného nariadenia. Žalovaný poukázal, že žalobca mal zákonnú možnosť požiadať o dávku v nezamestnanosti na území Spojeného kráľovstva, pričom zdôraznil, že nezamestnané osoby, ktoré dosiahli doby poistenia v nezamestnanosti na území iného členského štátu Európskej únie, nemajú v zmysle ustanovení základného nariadenia a Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 ktorým sa stanovuje postup vykonávania základného nariadenia (ďalej len „Vykonávacie nariadenie“), právo výberu členského štátu Európskej únie, v ktorom si uplatní nárok na dávku v nezamestnanosti. Koordinačné predpisy určujú, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaný mali uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve skončili zamestnanie a v prípade priznania nároku na dávku v nezamestnanosti má dotknutá osoba zmysle čl. 64 Základného nariadenia možnosť požiadať o export priznanej dávky v nezamestnanosti do ktoréhokolvek členského štátu Európskej únie. V prípade, keď si nezamestnaný neuplatní nárok na dávku v nezamestnanosti štáte posledného zamestnania a požiadal o dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte, tento členský štát je v zmysle koordinačných predpisov povinný skúmať, či je možné dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých v zahraničí zohľadniť v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti a to podľa čl. 65 Základného nariadenia, v prípade zachovania pevných väzieb v členskom štáte, v ktorom si dotknutá osoba uplatňuje nárok na dávku v nezamestnanosti. Žalovaný zdôraznil, že otázka bydliska je v týchto prípadoch zásadná. V prípade žalobcu bolo naposledy preukázateľné platenie poistenia v nezamestnanosti na území Spojeného kráľovstva. Neuplatnenie si nároku na dávku v nezamestnanosti v zahraničí nemôže byť samo osebe dôvodom pre úspešné domáhanie sa vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti na Slovensku, pričom aj samotné koordinačné nariadenia v oblasti sociálneho zabezpečenia prisudzujú zodpovednú za výplatu dávok v nezamestnanosti primárne štátu posledného zamestnania.

Žalovaný sa ďalej vyjadril k pojmu bydlisko, ktoré je potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržiava, kde jej centrum záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Na posúdenie bydliska je dôležitá aj rodinná situácia a rodinné väzby dotknutej osoby a taktiež povaha vykonávanej zárobkovej činnosti vo vzťahu k jej trvalosti, stabilite a dĺžke trvania. Žalovaný uviedol, že pojem trvalý pobyt nie je možné stotožňovať s pojmom bydlisko v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžsk/38/2017 zo dňa 27.11.2018. Žalovaný vyhodnotil, že počas výkonu zárobkovej činnosti sa žalobca zvyčajne zdržiaval na území Spojeného kráľovstva, na základe čoho za miesto jeho bydliska považoval Spojené kráľovstvo.

V podanom odvolaní žalobca uviedol skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru svedčia o zachovaní jeho centra záujmu na území Slovenska počas výkonu zárobkovej činnosti v zahraničí. K skutočnosti ohľadom vlastníctva nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky žalovaný uviedol, že pri hodnotení bydliska žalobcu bola dôkladne posúdená jeho bytová situácia v Spojenom kráľovstve, kde býval v prenajatom byte s exmanželkou, a na Slovensku, kde vlastní nehnuteľnosti. Žalovaný uviedol, že vlastníctvo nehnuteľností na Slovensku svedčí o stabilnej bytovej situácii žalobcu na tomto území, aj keď tieto nehnuteľnosti žalobca využíval na svoje bývanie len počas krátkodobých deklarovateľných návratov na Slovensko. V porovnaní s dlhodobou a opakovanou prítomnosťou žalobcu v zahraničí, jeho stabilnú pracovnú situáciu v zahraničí, dlhodobou prioritnou orientáciou na zahraničný pracovný trh či platením daní a odvodov v Spojenom kráľovstve tak vlastníctvo nehnuteľností na Slovensku nepreukazuje zachovanie bydliska na Slovensku. Poukázal pri tom na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžsk/12/2021 zo dňa 21.09.2022. Podľa žalovaného v prospech zachovania bydliska žalobcu na území Slovenskej republiky svedčí prítomnosť rodičov, súrodencov a ostatnej rodiny na území Slovenska. K žalobcom deklarovateľným návratom na územie Slovenskej republiky žalovaný uviedol, že aj keď osoby usadené v zahraničí niekoľko krát do roka navštívia svojich rodinných príslušníkov na Slovensku, neznamená to, že nemajú po uplynutí týchto kratších časových úsekov dlhodobý záujem v zahraničí zotrvať, preto pravidelne návraty na územie Slovenska nepreukazujú zachovanie väzieb žalobcu na Slovensku počas jeho dlhobehkej prítomnosti v zahraničí. Žalovaný v konaní o nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti posúdil zachovanie jeho väzieb na území Slovenskej republiky v súlade s čl. 11 ods. 1 písm. a) a b) Vykonávacieho nariadenia, pričom

dospel k záveru, že žalobca si väzby so Slovenskou republikou, počas výkonu činností zamestnanca Spojenom kráľovstve, nezachoval.

Žaloba, žalobné body a argumentácia žalobcu

4. Žalobca sa včas podanou správnu žalobou domáhal, aby správny súd napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie zrušil. Žalobca uviedol, že v napadnutom rozhodnutí žalovaný konštatuje, že žalobca nepreukázal, že v priebehu kalendárneho roka prichádza na území Slovenskej republiky 12 - 18 krát a to v dĺžke od štyroch dní do jedného mesiaca. Ak prvostupňový orgán verejnej správy má za to, že tvrdenie žalobcu nie je preukázané, mohol ho vyzvať na preukázanie tohto tvrdenia, prípadne vykonať aj dôkazy, ktoré žalobca ako účastník konania nenavrhol vykonať. Podľa žalobcu bol k dispozícii dôkazný prostriedok, a to výsluch F. B. ako aj ostatných rodinných príslušníkov žalobcu, pričom tento dôkaz navrhuje vykonať aj v rámci správneho súdneho konania. Žalobca ďalej uviedol, že cesta na Slovensko 12 - 18 krát ročne znamená len jedno, že celé ťažisko jeho života spočíva na území Slovenskej republiky. Nikdy neplánoval žiť mimo územia Slovenskej republiky inak ako dochádzajúce pracovná sila. Žalobca ďalej uviedol, že si nekúpil nehnuteľnosť vo Veľkej Británii, netrúvil tam voľný čas, neuzavrel tam partnerský vzťah, nespľodil tam dieťa. Tieto skutočnosti sú pre žalobcu rozhodujúce. Žalobca nikdy neuvažoval o tom, že by k Veľkej Británii mal iný ako pracovný vzťah. K ubytovaniu vo Veľkej Británii žalobca uviedol, že išlo o ubytovanie nájomné, v celom rozsahu porovnateľné s internátom, resp. s ubytovňou. Strata ubytovania pre žalobcu znamenala tú skutočnosť, že vo Veľkej Británii nemôže získať podporu v nezamestnanosti. Podľa žalovaného tak žalobca nemá nárok na podporu v nezamestnanosti, a to nikde, napriek uzavretým dohodám. Podľa žalobcu tak z postoja žalovaného vyplýva, že žalobca mal ostať v zahraničí, nie pracovať, len poberať dávku v nezamestnanosti a platiť si naďalej ubytovanie, pretože pri strate ubytovania končí nárok na výplatu dávky v tejto krajine. Podľa názoru žalobcu mal podľa uvedeného žalovaný zhodnotiť situáciu žalobcu vo vzťahu k čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia.

Vyjadrenie žalovaného

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe navrhol správne súdu, aby správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 190 zák. č. 162/2015 Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Úvodom vyjadrenia žalovaný zhrnul doterajší priebeh administratívneho konania, citoval § 104 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, § 104 ods. 6 Zákona o sociálnom poistení, čl. 61 ods. 1 Základného nariadenia, čl. 61 ods. 2 Základného nariadenia, čl. 65 ods. 5 písm. a) Základného nariadenia, čl. 1 písm. j) Základného nariadenia a čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Žalovaný poukázal na skutočnosti, na základe ktorých vyhodnotil, že centrum záujmov žalobcu bolo preukázané na území Spojeného kráľovstva, pričom zotrval na argumentoch uvedených v napadnutom rozhodnutí. K námietke žalobcu, podľa ktorej žalovaný konštatoval, že nebolo preukázané tvrdenie žalobcu o jeho návratoch na územie Slovenskej republiky, keď podľa žalobcu mal žalovaný vykonať dôkazný prostriedok výsluchov jeho priateľky ako aj rodinných príslušníkov, žalovaný uviedol, že túto námietku považuje za nedôvodnú. Podľa § 227 ods. 3 Zákona o sociálnom poistení je žiadateľ o dávku povinný preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik, trvanie a zánik nároku na dávku. Zároveň žalovaný poukázal na § 196 ods. 6 prvej vety Zákona o sociálnom poistení, podľa ktorej je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno, a teda musel preukázať, že podmienky vyžadované zákonom na vznik nároku na žiadnu dávku spĺňa. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžso/30/2016 zo dňa 07.11.2017. Aj napriek tomu, že žalobca svoje pravidelné návraty na Slovensko nepreukázal, bolo pri posudzovaní miesta jeho bydliska na ne prihliadnuté. Žalovaný uviedol, že keď osoby trvalo usadené v zahraničí niekoľko krát do roka navštívia svojich rodinných príslušníkov na Slovensku, neznamená to bez ďalšieho, že nemajú po uplynutí týchto kratších časových úsekov dlhodobý záujem v zahraničí zotrvať. Žalovaný mal preukázané, že žalobca opakovane vykonával zárobkovú činnosť v Spojenom kráľovstve, naposledy po dobu takmer 7 rokov, preto uvedená skutočnosť nepreukazuje zachovanie väzieb žalobcu na Slovensku počas jeho dlhobodej a opakovanej prítomnosti v zahraničí.

Žalovaný prihliadol aj na prítomnosť rodiny žalobcu na území Slovenska, ktorú žalobca uviedol ako väzbu počas jeho stabilného zamestnania Spojenom kráľovstve. Pobyt rodiny v krajine pôvodu však nepreukazuje zachovanie bydliska žalobcu v tejto krajine počas výkonu zárobkovej činnosti v inom členskom štáte Európskej únie. Žalovaný v tomto poukázal na rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009. Žalovaný považoval skutočnosti,

akými sú celková dĺžka pobytu v Spojenom kráľovstve naposledy takmer 7 rokov, stabilita zamestnanie na území Spojeného kráľovstva, stabilná a primeraná bytová situácia zahraničí, odvodová a daňová povinnosť na území Spojeného kráľovstva, na účely určenia miesta bydliska žalobcu ako silnejšie, než ostatné skutočnosti, akými sú rodinné väzby, deklarované návraty vlastníctvo nehnuteľností a finančné produkty.

Argumentu žalobcu, podľa ktorého tento nikdy neplánoval žiť mimo územia Slovenska inak ako dochádzajúceho pracovná sila, žalovaný uviedol, že v zmysle čl. 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností ako sa uvádzajú odseku 1, nevedie k určeniu skutočného miesta bydliska, za rozhodujúci sa považuje úmysel dotknutej osoby. Úmysel dotknutej osoby je tak len subsidiárnym spôsobom určenia jej bydliska, ak kritériá podľa odseku 1 nevedú k jeho jednoznačnému ustáleniu. Žalovaný však uvádza, že bydlisko žalobcu bolo posúdené na základe objektívnych kritérií podľa čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, ktoré viedli k záveru o vytvorení a prenesení centra záujmu žalobcu na území Spojeného kráľovstva. Zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžsk/38/2017 zo dňa 21.10.2018.

K bytovej situácii žalobcu v Spojenom kráľovstve žalovaný uviedol, že zo spisovej dokumentácie vyplýva, že žalobca býval v Spojenom kráľovstve v prenajatom byte s exmanželkou, súčasnosti s priateľkou, s ktorou zdieľali spoločnú domácnosť. Žalovaný preto vyhodnotil bytovú situáciu žalobcu Spojenom kráľovstve za stabilnú, pričom stabilnou bytovou situáciou nemožno rozumieť len vlastníctvo nehnuteľnosti, v dôsledku čoho pre určenie bydliska nie je určujúce, či osoba býva v nehnuteľnosti, ktorú vlastní alebo má v nájme. Žalovaný však vzal do úvahy aj to, že bytová situácia žalobcu na území Slovenska počas výkonu zárobkovej činnosti na území Spojeného kráľovstva bola stabilná, keď býval vo vlastnej nehnuteľnosti. Uvedené však žalovaný vyhodnotil komplexne, s prihliadnutím na všetky zistené skutočnosti, keď podľa názoru žalovaného bývanie vo vlastnej nehnuteľnosti počas krátkodobých návratu na Slovensko v porovnaní s ďalšími zistenými skutočnosťami - dlhodobou a opakovanou prítomnosťou žalobcu zahraničí, stabilnou pracovnou situáciou v zahraničí, dlhodobou a prioritnou orientáciou na zahraničný pracovný trh a platením daní a odvodov Spojenom kráľovstve, tak nepreukazujú zachovanie bydliska žalobcu na Slovensku. Zo zisteného skutkového stavu žalovaný nezistil, že by žalobca v posudzovanom období vo vlastnej nehnuteľnosti aj skutočne pravidelne býval, čo vzhľadom na jeho prácu na území Spojeného kráľovstva ani prakticky nebolo možné.

Žalovaný sa ďalej vyjadril ku skutočnosti, že žalobca si v Spojenom kráľovstve nepožiadaval o dávku v nezamestnanosti. Žalovaný poukázal na zásadu lex loci laboris, podľa ktorej sa má dotknutá osoba domáhať priznania nároku dávky v nezamestnanosti v členskom štáte svojho posledného zamestnania, pričom možnosť požiadať o dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte je len výnimkou. Členský štát posledného zamestnania neskúma centrum záujmov, skúma len splnenie podmienok nároku na dávku v nezamestnanosti podľa svojich vnútroštátnych predpisov. Žalovaný teda uviedol, že neuplatnenie nároku na dávku v nezamestnanosti po ukončení pracovného pomeru v Spojenom kráľovstve a nesplnenie zákonných podmienok nároku na dávku v nezamestnanosti v štáte pôvodu nie je možné v žiadnom prípade vyhodnotiť ani ako vyskytnutie sa mimo systému sociálneho zabezpečenia dotknutých členských štátov. Žalovaný záverom uviedol, že nie je vylúčené, že nárok nebude dotknutej osobe podľa použiteľných právnych predpisov členského štátu priznaný, lebo nesplní určitú nimi stanovenú podmienku. Zároveň dodal, že neuplatnenie nároku na dávku v nezamestnanosti štáte posledného zamestnania nemôže byť samo osebe dôvodom pre úspešné domáhanie sa vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti na Slovensku.

Replika

6. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že v podanej žalobe uviedol všetky relevantné skutkové okolnosti, pričom podľa jeho názoru žalovaný vo svojom vyjadrení správnej žalobe uvádza viac javové okolnosti ako reálne skutočnosti. Záverom konštatoval, že ak doplatí na to, že pri strate bývania nemá nárok na dávky v tom štáte, v ktorom vykonával prácu, nemyslí si, že podobné špekulatívne závery majú miesto v rozhodovacích procesoch príslušných orgánov. Záverom zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu.

7. Ďalšie vyjadrenie žalovaného (duplika) nebolo podané.

Posúdenie opodstatnenosti žaloby - podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov súdom

8. Predmetom súdneho prieskumu v danej veci bolo posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj konania žalovaného, ktoré predchádzalo vydanému rozhodnutiu. Správny súd preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a postup, ktorý mu predchádzal nielen v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, ale aj nad rozsah žalobných bodov, keďže sa jedná o správnu žalobu v sociálnych veciach fyzickej osoby, kedy správny súd nie je viazaný žalobnými bodmi v zmysle § 203 ods. 2 SSP a § 134 ods. 2 písm. d) SSP.

9. Správny súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, keďže účastníci konania nepožiadali o nariadenie pojednávania a jeho nariadenie si nevyžiadali ani iný dôvod podľa § 107 ods. 1 SSP. Správny súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju v zmysle § 190 SSP zamietol. Rozsudok bol dňa 07.04.2025 v súlade s § 137 ods. 3 SSP vyhlásený vyvesením skráteného písomného vyhotovenia rozsudku bez odôvodnenia na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu oznámené viac ako 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP)

10. Podľa § 2 ods. 1 SSP: v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

11. Podľa § 6 ods. 1 SSP: správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP : správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

13. Podľa § 199 ods. 3 SSP : ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

14. Podľa § 190 SSP : ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

15. Podľa 104 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení : poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

16. Podľa § 105 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení : poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, nárok na dávku v nezamestnanosti vzniká odo dňa zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie a zaniká uplynutím podporného obdobia v nezamestnanosti. Podporné obdobie v nezamestnanosti je šesť mesiacov. Do podporného obdobia v nezamestnanosti sa nezapočítava obdobie, počas ktorého poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti z dôvodu uvedeného v § 106.

17. Podľa čl. 1 písm. j) Základného nariadenia : „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

18. Podľa čl. 61 ods. 1 Základného nariadenia : príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

19. Podľa čl. 61 ods. 2 Základného nariadenia : s výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a) sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

— doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,

— doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo

— doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

20. Podľa čl. 65 ods. 5 písm. a) Základného nariadenia: nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

21. Podľa čl. 11 ods. 1, 2 Vykonávacieho nariadenia : Ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

- dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

- situáciu dotknutej osoby vrátane:

o povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;

o jej rodinného stavu a rodinných väzieb;

o vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

o v prípade študentov zdroja ich príjmov;

o jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

o členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

Ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

22. Podľa čl. 30 ods. 1 písm. a) a c) Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a Európskeho spoločenstva pro atómovú energiu (ďalej len „Dohoda o vystúpení“): táto hlava sa uplatňuje na tieto osoby: občania Únie, ktorí na konci prechodného obdobia podliehajú právnym predpisom Spojeného kráľovstva, ako aj ich rodinní príslušníci a pozostalí; občania Únie, ktorí sa na konci prechodného obdobia zdržiavajú v Spojenom kráľovstve a podliehajú právnym predpisom členského štátu, ako aj ich rodinní príslušníci a pozostalí.

23. Podľa čl. 31 Dohody o vystúpení: Pravidlá a ciele stanovené v článku 48 ZFEÚ, nariadení (ES) č. 883/2004 a nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 sa uplatňujú na osoby, na ktoré sa vzťahuje táto hlava. Únia a Spojené kráľovstvo náležite zohľadnia rozhodnutia a odporúčania Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia, ktorá pôsobí pri Európskej komisii a bola zriadená na základe nariadenia (ES) č. 883/2004 (ďalej len „správna komisia“) uvedeného v časti I prílohy I k tejto dohode.

24. Správny súd uvádza, že podstatou súdneho prieskumu v danej veci je posúdenie, či žalobca pri uplatnení nároku dávky v nezamestnanosti splnil zákonné podmienky na priznanie uvedenej dávky. Pri posúdení nároku bolo potrebné primárne vychádzať z vnútroštátnej právnej úpravy, konkrétne zo Zákona o sociálnom poistení. Zo skutkového stavu bezpochybne vyplýva, že v zmysle Zákona o sociálnom poistení žalobca nespĺnil zákonné doby poistenia nezamestnanosti v Slovenskej republike, keď pred jeho zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie v posledných štyroch rokoch nebol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky podľa slovenských právnych predpisov. Na účely ďalšieho posúdenie vzniku nároku bolo potrebné, aby si správny súd ustálil, či vzhľadom na skutočnosť, že Spojené kráľovstvo nie je členským štátom Európskej únie, môže byť Spojené kráľovstvo považované za členský štát v zmysle Základného a Vykonávacieho nariadenia. Podľa vyššie citovaných čl. 30 ods. 1 a čl. 31 Dohody o vystúpení, sa Základné a Vykonávacie nariadenie uplatňuje aj na osoby, ktoré podliehali ku dňu vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie právnym predpisom Spojeného kráľovstva. Na základe uvedeného tak možno považovať Spojené kráľovstvo za členský štát v zmysle Základného

a Vykonávacieho nariadenia. Keďže žalobca vykonával prácu v inom členskom štáte, konkrétne v Spojenom kráľovstve, bolo na mieste posúdenie zohľadnenia dôb poistenia v nezamestnanosti, ktoré dosiahol podľa právnych predpisov iného členského štátu podľa všeobecného pravidla obsiahnutého v čl. 61 ods. 1 a 2 Základného nariadenia. Podľa tohto pravidla (čl. 61 ods. 2 Základného nariadenia) by žalobcovi bolo možné zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu Európskej únie, ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov, ak by žalobca ukončil doby poistenia dosiahnuté v súlade so slovenskými právnymi predpismi. Pri tom nie je sporné, že žalobca dosiahol v posudzovanom období pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie dobu poistenia v nezamestnanosti v Spojenom kráľovstve. Na tomto mieste je potrebné konštatovať, že ani táto podmienka zo strany žalobcu nebola splnená. Výnimka z uvedeného pravidla je upravená v čl. 65 ods. 5 písm. a) Základného nariadenia, podľa ktorej by žalobca poberal dávky v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky, ako keby sa naňho tieto predpisy vzťahovali počas jeho poslednej činnosti zamestnanca, a to v prípade, ak si na území Slovenska zachoval bydlisko.

25. V zmysle Základného nariadenia je potrebné pojem „bydlisko“ posudzovať objektívne. Tento pojem nemožno stotožňovať s trvalým pobytom alebo prechodným pobytom podľa slovenského právneho poriadku. Z rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ vyplýva, že ak pracovník má stabilné zamestnanie v určitom členskom štáte, tak sa predpokladá, že tam má aj bydlisko (rozsudok vo veci C-102/91 Koch; rozsudok vo veci 76/76 Di Paulo v. Office National de l'Emploi). Bližší spôsob určenia bydliska upravuje čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, ktoré obsahuje demonštratívny výpočet kritérií určenia bydliska. Zásadnými kritériami sú najmä, nie však výlučne, dĺžka a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov a situácia dotknutej osoby. Bydlisko osoby sa tak primárne určuje na základe uvedených objektívnych kritérií. Ak by však na základe objektívnych kritérií nebolo možné určiť bydlisko osoby, podľa čl. 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia, považuje sa za rozhodujúce kritérium úmysel tejto osoby, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu. Subjektívne kritérium sa teda posudzuje len subsidiárne, ak by posúdením objektívnych kritérií nedošlo k určeniu bydliska. V zmysle čl. 1 písm. j) Základného nariadenia „bydlisko“ je miesto, kde osoba zvyčajne býva. Pojem „bydlisko“ je potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, kde je jej centrum záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Najvyšší súd Slovenskej republiky, v rozsudku sp. zn. 1 Sžsk/38/2017 zo dňa 27.11.2018 konštatoval (v bode 26), že na zachovanie bydliska a centra záujmov na Slovensku nepostačuje len zachovanie si evidovaného trvalého pobytu, čo je do veľkej miery len administratívna skutočnosť, ktorá neodzrkadľuje realitu. V bode 30 odôvodnenia tohto rozsudku NS SR uviedol, že otázka bydliska je koncipovaná ako otázka faktická, ktorá je objektivizovaná až do tej miery, že niekedy ani úmysel (počiatočný alebo i trvajúci) a snaha dotknutej osoby nestačia na zachovanie bydliska v krajine pôvodu. Na tieto účely nie je rozhodujúca na prvom mieste citová väzba k svojmu rodisku, či rodičom, ani viac, či menej určitý plán raz v budúcnosti sa opäť presťahovať do krajiny pôvodu, ale skutočné bydlisko, teda miesto, kde osoba zvyčajne býva. „Bydlisko“ predstavuje v zmysle článku 1 písm. j) Základného nariadenia v spojení s čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia autonómny pojem vlastný právu Únie (rozsudok C – 90/97 Swaddling, body 28 a 29), na čo poukázal Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 7Sžsk/91/2020 zo dňa 30.06.2021. Správny súd poukazuje na to, že ani aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho správneho súdu SR sa od takéhoto záveru neodklonila, teda možno ju považovať za ustálenú (napr. rozsudok 7Ssk/73/2022 zo dňa 31.05.2023, 7Ssk/169/2022 zo dňa 27.09.2023, 7Ssk/47/2022 zo dňa 26.04.2023) .

26. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplynulo, že žalobca bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol doby poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy. Z tohto dôvodu by bolo možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu EÚ, v danom prípade v Spojenom kráľovstve, kde žalobca pracoval, do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia len v prípade preukázania zachovania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu Európskej únie.

27. V danej veci bolo potrebné posúdiť najmä to, či žalovaný ako aj prvostupňový orgán v dostatočnom rozsahu vykonali dokazovanie, postupovali v súlade so zákonom, t.j. či ich postupom a rozhodnutím bol naplnený účel Zákona o sociálnom poistení, či bolo dodržané Základné a Vykonávacie nariadenie. Podstatnou spornou skutočnosťou, na základe ktorej žalovaný nepriznal žalobcovi nárok na dávku v nezamestnanosti, je posúdenie zachovania centra záujmov žalobcu počas jej posledného zamestnania v Spojenom kráľovstve a záver, že dobu poistenia v nezamestnanosti získanú na území Spojeného

kráľovstva nie je možné zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 Základného nariadenia.

28. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí vyčerpávajúcim spôsobom zhodnotil jednotlivé kritéria, na základe ktorých bolo posúdené centrum záujmov žalobcu, a teda aj samotné bydlisko žalobcu. Žalovaný posúdil – i) dĺžku a trvalosť prítomnosti žalobcu na území členského štátu, ii) situáciu žalobcu vrátane povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa táto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy, iii) rodinný stav a rodinné väzby žalobcu, iv) bytovú situáciu žalobcu, najmä či je táto situácia stabilná, v) členský štát, ktorý sa považuje za miesto bydliska žalobcu na daňové účely. Správny súd dospel k záveru, že žalovaný dostatočne skúmal objektívne kritéria, na základe ktorých mohol určiť centrum záujmov a bydlisko žalobcu, a teda, že žalobca mal centrum svojich záujmov počas výkonu poslednej pracovnej činnosti v Spojenom kráľovstve, a teda sa naňho nevzťahuje čl. 65 ods. 2 a 5 Základného nariadenia, a teda nie je možné použiť pravidlo sčítania dôb poistenia v zmysle čl. 61 základného nariadenia.

29. Žalobca správnu žalobu dôvodil a domáhal sa zrušenia napadnutého a prvostupňového rozhodnutia tým, že tieto sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov a zároveň zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci.

30. Žalobca v správnej žalobe namietal, že žalovaný opakovane v napadnutom rozhodnutí tvrdil, že žalobca nepreukázal v administratívnom konaní jeho príchody na územie Slovenskej republiky. K danej námietke žalobca dodal, že ak mal žalovaný pochybnosti o správnosti danej skutočnosti, mal vykonať z vlastnej iniciatívy dokazovanie, napríklad výsluch partnerky žalobcu či rodinných príslušníkov žalobcu. Uvedenú námietku správny súd vyhodnotil ako námietku nerelevantnú. Je pravdou, že žalovaný ako aj prvostupňový orgán verejnej správy vo svojich rozhodnutiach konštatovali, že uvedenú skutočnosť, že žalobca pravidelne dochádzal na územie Slovenskej republiky, žalobca nepreukázal, avšak ako žalovaný, tak aj prvostupňový orgán bez ohľadu na nepreukázanie uvedených tvrdení žalobcu tieto zohľadnili za účelom posúdenia otázky bydliska žalobcu, ktorá bola podstatná pre posúdenie vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalovaný a aj prvostupňový orgán verejnej správy sa v dostatočnej miere zaoberali návratmi žalobcu na územie Slovenskej republiky, aj keď žalobca toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal a zároveň dostatočne odôvodnili, že vo vzťahu k ostatným objektívnym skutočnostiam (dĺžka pobytu v Spojenom kráľovstve, stabilita zamestnania v Spojenom kráľovstve, bytová otázka s blízkou osobou v Spojenom kráľovstve) táto skutočnosť nemala takú mieru relevancie, aby bolo možné konštatovať, že žalobca si zachoval väzby, resp. centrum záujmov na území Slovenskej republiky. K dôkaznej povinnosti správny súd uvádza, že žalovaný, resp. prvostupňový orgán verejnej správy má riadne zistiť skutkový stav veci, ale v konečnom dôsledku je to práve žalobca, kto mal v administratívnom konaní dôkaznú povinnosť podľa § 227 ods. 3 Zákona o sociálnom poistení. Správny súd v tomto poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžso/30/2016 zo dňa 07.11.2017, z ktorého vyplýva: ... Odvolací súd poukazuje na to, že dôkazné bremeno na preukázanie skutočností rozhodujúcich pre vznik nároku na dávku je na poistencovi, v danom prípade žalobcovi, ktorý si ju uplatnil (§ 227 ods. 3 zákona o sociálnom poistení).“

31. Obsahom ďalšej žalobnej námietky bolo, že celé ťažisko života žalobcu spočíva na území Slovenskej republiky, ktoré žalobca odvodil od svojich pravidelných návratov na územie Slovenskej republiky, s ohľadom na zotrvanie na tomto území. O zachovaní ťažiska života majú v prospech žalobcu svedčiť aj tie skutočnosti, že si v Spojenom kráľovstve nekúpil nehnuteľnosť, neuzavrel tam partnerský zväzok a ani tam nespodil dieťa. K otázke ubytovania v Spojenom kráľovstve uviedol, že išlo o nájomné bývanie, porovnateľné s internátom či ubytovňou. Správny súd posúdením uvedených argumentov dospel k záveru, že tieto majú subjektívny charakter z hľadiska vnímania „bydliska“ z pohľadu žalobcu. Podľa čl. 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia sa však subjektívne kritérium určenia bydliska posúdi subsidiárne, ak by určenie centra záujmov nebolo možné na základe objektívnych kritérií, resp. by sa dotknuté inštitúcie nevedeli dohodnúť o určení centra záujmov na základe objektívnych kritérií. Keďže žalobca vyčerpávajúcim spôsobom opísal a zhodnotil jednotlivé objektívne kritéria, pričom nemožno konštatovať, že by medzi dotknutými inštitúciami neexistovala dohoda o určení centra záujmov žalobcu, subjektívne kritérium sa neposudzuje, resp. nemá váhu oslabiť závery, ktoré vyplynuli z posúdenia a vyhodnotenia objektívnych kritérií žalovaným. Správny súd konštatuje, že závery žalovaného, podľa ktorých si žalobca nezachoval také väzby na území Slovenskej republiky, ktoré by založili racionálny záver o tom, že si žalobca zachoval bydlisko na území Slovenskej republiky,

sú správne. Správnosti uvedeného záveru svedčia tie skutočnosti, že žalobca mal počas rozhodného obdobia na území Spojeného kráľovstva stabilnú pracovnú situáciu, stabilne vyriešené bývanie s blízkou osobou a zároveň si na území Spojeného kráľovstva plnil daňové povinnosti. Tieto skutočnosti, ktoré konštatoval v napadnutom rozhodnutí žalovaný, logicky odôvodňujú prenesenie a vytvorenie centra záujmov žalobcu v Spojenom kráľovstve. Na základe uvedeného preto správny súd považoval túto námietku na nedôvodnú.

32. Žalobca ďalej uviedol, že tým, že stratil ubytovanie v Spojenom kráľovstve, tak nemohol získať na jeho území podporu v nezamestnanosti a teda podľa postoja žalovaného nemá nárok na podporu v nezamestnanosti, a to nikde. Správny súd uvedené tvrdenie žalobcu vyhodnotil ako nepravdivé, resp. ako také, ktoré nie je relevantné. Skutočnosť, že žalobca nespĺnil podmienky na priznanie dávky v nezamestnanosti v inom členskom štáte automaticky nezakladá dôvodnosť priznania tohto nároku na území Slovenskej republiky, rovnako tak automaticky nie je daná dôvodnosť vzniku nároku na dávku nezamestnanosti len z dôvodu straty zamestnania bez splnenia ostatných zákonných podmienok. Žalovaný správne poukázal na skutočnosť, že žalobca si mal primárne uplatniť dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom si plnil svoju poisťovaciu povinnosť a nič žalobcovi nebránilo, aby si žalobca požiadal o export tejto dávky. Podľa pravidiel EÚ pre koordináciu sociálneho zabezpečenia je poistenec v zásade povinný požiadať o dávku v nezamestnanosti v krajine, kde naposledy pracoval (podľa zásady *lex loci laboris*), a to aj vtedy, keď sa plánuje presťahovať alebo vrátiť do svojej domovskej krajiny. Jednotlivé členské štáty môžu mať vnútroštátne predpisy, ktoré stanovujú ďalšie podmienky pre pobyt a uplatnenie nároku na dávku v nezamestnanosti po skončení práce. Súčasťou zásady *lex loci laboris* je to, že poistenec musí prijať aj tieto podmienky po skončení práce v krajine, v ktorej odvádzal odvody a zariadiť si osobné záležitosti tak, aby splnil tieto podmienky, ak chce poberať dávku v nezamestnanosti v tomto členskom štáte. Neznalosť pravidiel v tomto prípade nemôže byť kompenzovaná požadovaním dávky v nezamestnanosti v členskom štáte, do ktorého sa poistenec odsťahuje a má úmysel ďalej v ňom žiť a pracovať, a to ani keď má poistenec občianstvo alebo citový vzťah k tomuto štátu.

33. Pokiaľ ide o návrh žalobcu na vykonanie dokazovania výsluchom F. B. a rodinných príslušníkov žalobcu, za účelom preukázania návratov žalobcu na územie Slovenskej republiky, správny súd nepovažoval za potrebné vykonať navrhovaný dôkaz. Správny súd navrhnutý dôkazný prostriedok vyhodnotil ako neúčelný, nakoľko zistený skutkový stav vytváral dostatočný rámec pre záver súdu o zákonnosti napadnutého rozhodnutia. Podľa § 119 SSP správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 120 SSP správny súd nie je viazaný skutkovým stavom zisteným orgánom verejnej správy a môže sám vykonať dokazovanie, ak to považuje za nevyhnutné na rozhodnutie vo veci, alebo ak rozhoduje v konaní podľa § 6 ods.2 písm. b), e), f), i), j) alebo, ak rozhoduje podľa § 192. Ani jedno z uvedeného sa nevťahuje na prejednávaný prípad. Správny súd spravidla nie je súdom skutkovým a jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy a vykonávať dokazovanie, ktoré malo byť vykonané v administratívnom konaní. Záverom správny súd dodáva, že prípadné skutkové tvrdenia či návrhy na vykonanie dôkazov bol žalobca povinný predložiť práve v administratívnom konaní, pričom samotný žalovaný či prvostupňový orgán verejnej správy zohľadnili žalobcom tvrdené návraty na územie Slovenskej republiky, hoci ich žalobca riadne nepreukázal, k čomu sa bližšie súd vyjadril v ods. 30 tohto rozhodnutia.

34. Správny súd záverom uvádza, že žalovaný a rovnako aj prvostupňový orgán verejnej správy za účelom posúdenia vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti žalobcu postupovali v súlade so zákonom, riadne zistili skutkový stav veci a rozhodnutia náležite odôvodnili. Správny súd nezistil žiaden dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia, a preto žalobu v zmysle § 190 SSP zamietol ako nedôvodnú. Správny súd ani nad rámec žalobných bodov (§ 203 ods. 2 SSP) nezistil dôvody, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia.

35. O trovách konania rozhodol správny súd tak, že právo na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania. Keďže správny súd žalobu zamietol, žalobca nemal v konaní ani len čiastočný úspech, preto mu súd právo na náhradu nepriznal (§ 167 ods. 1 SSP a contrario). Žalovanému, hoci bol v konaní úspešný, správny súd nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže správny súd nezhliadol žiadne dôvody odôvodňujúce priznanie práva na náhradu trov konania žalovanému (§ 168 SSP a contrario).

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP, § 439 ods. 1 SSP a § 439 ods. 3 SSP a contr.).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (§ 438 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správnom súde v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte vyhotovení (§ 56 ods. 3 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

(2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 440 ods. 1 SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že: a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Podľa § 449 ods. 1, 2 SSP, (1) sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.